Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Niek Verlaan	**Datum**	2 april 2026
E-mail	n.verlaan@utrecht.nl	**Kenmerk**	34123622
Type brief	Afdoeningsbrief	**Onderwerp**	Betaalbaar OV voor minima en toegankelijke OV-haltes
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Mobiliteit

Geachte leden van de raad,

Tijdens het raadsdebat van 20 november 2025 zijn de moties M629 ‘Goed voorbereid gratis OV voor minima’, M631 ‘Gratis OV tegen vervoersongelijkheid’ en M632 ‘Maak OV-haltes versneld toegankelijk’ aangenomen. Met deze brief geven we uitvoering aan deze moties.

Scenario’s OV voor U-pashouders
In de raadsbrief ‘Afhandeling toezeggingen Vervoersongelijkheid’ d.d. 11 november 2025 informeerden we u over de kortingsregeling die de provincie biedt voor U-pashouders. U-pashouders kregen in maart een brief met daarin een code. Hiermee kunnen zij naar www.kortingov.nl om de 70% korting aan te vragen. Bij een oplaadpunt kunnen zij dit vervolgens op hun OV-chipkaart zetten.

In motie M629 roept u op om de koppeling van het dalvrij reizen aan de U-pas mogelijk te maken en de besluitvorming hiervoor voor te bereiden. In motie M631 roept u op om te onderzoeken wat nodig is voor volledig gratis OV voor U-pashouders.

In de bijlage vindt u een memo waarin we voor enkele scenario’s de kosten en de voor- en nadelen uitwerken. Voor deze kosten is momenteel geen dekking. De geschatte kosten zijn sterk afhankelijk van hoeveel er gebruik van wordt gemaakt. Samengevat:

- Het huidige scenario waarbij U-pashouders 70% korting krijgen tijdens de daluren, biedt de provincie aan en kost de gemeente verder niks.
- Het Dalvrij-scenario kost de gemeente naar schatting tussen de 0,4 miljoen euro (als 10% van de U-Pashouders hiervan gebruik maakt) en 3,6 miljoen euro (bij 100% gebruik) per jaar.
- Het Altijd vrij-scenario kost de gemeente naar schatting tussen de 3,7 miljoen euro (als 10% van de U-Pashouders hiervan gebruik maakt) en 37 miljoen euro (bij 100% gebruik) per jaar.

Implementatie
Wanneer we geen bijdrage vragen van het mobiliteitsbudget van U-pashouders, wijkt de wijze waarop het aanvragen van de regeling door de gebruikers moet worden gedaan niet veel af van hoe het nu gaat. Het enige verschil is dat er een nieuwe website moet komen, zoals ook in de gemeente

Amersfoort het geval is. De implementatie per 1 januari 2027 is – als de benodigde middelen beschikbaar komen – naar verwachting mogelijk.

Wanneer we wel een bijdrage vanuit het mobiliteitsbudget van U-Pashouders vragen, wordt het aanvragen van de regeling voor de gebruiker ingewikkelder en minder aantrekkelijk. Een start op 1 januari is dan in verband met de start van het U-pasjaar op 1 juli, niet wenselijk. Het budget op de U-pas is dan mogelijk al uitgegeven. In de vorige raadsbrief (d.d. 11 november 2025) gaven we aan dat we onder andere vanwege de kosten niet voor dit scenario, maar voor de 70% korting hebben gekozen.

Het implementeren van het Altijd-vrij scenario kent ook complicaties voor de uitvoering. We gaan daarbij uit van het maximumtarief dat de provincie hanteert per maand per persoon. Dit is 100 euro voor volwassenen en 65 euro voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Maar de kosten kunnen ook lager zijn als er minder wordt gereisd. De provincie is op dit moment niet bereid om hier een aparte regeling voor in het leven te roepen, mede omdat hierdoor de drukte en daarmee de uitdagingen tijdens de spits toenemen.

Toegankelijke OV-haltes
We zijn continu bezig met het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte, zoals ook de OV-haltes. Hier zijn we vanuit het VN-verdrag Handicap ook toe verplicht. Een toegankelijke halte betekent dat deze ook voor mensen met een motorische of visuele beperking goed bereikbaar is. De laatste keer dat wij u informeerden over toegankelijke OV-haltes was in de raadsbrief van 11 juni 2024.

De tramhaltes in Utrecht zijn in beheer van de provincie en voldoen allemaal aan de toegankelijkheid-eisen. In Utrecht zijn rond de 589 bushaltes in beheer van de gemeente waar inwoners en reizigers gebruik van maken. Op 1 januari 2026 voldeed 83% van alle Utrechtse bushaltes aan de toegankelijkheidseisen. 98% van de Utrechtse busreizigers stapt in of uit op deze haltes.

Inclusief de U-flex haltes voldoen 99 haltes op dit moment nog niet volledig aan de toegankelijkheidseisen. In 2024 hebben we voor 16 haltes subsidie van de provincie aangevraagd en toegekend gekregen. De benodigde aanpassingen worden nog dit jaar gerealiseerd. Bij 32 haltes zien we een mogelijkheid om werk met werk te maken binnen bestaande projecten. Het is nog niet duidelijk of dit voor alle 32 haltes lukt, omdat een aantal projecten nog in de verkenningsfase zijn.

Er resteren dan nog 51 van de 99 haltes zonder concrete plannen om deze aan te passen. Deze haltes zijn in vijf groepen in te delen:

1. *Kleine aanpassingen*
   Hier gaat het om het toevoegen van geleide lijnen en het aanpassen van ribbel- en instapmarkeringen. De geschatte kosten hiervoor zijn rond de 3.000 euro per halte. In totaal 5 haltes: Berlijnplein (2x), P+R Science Park, Daalse Singel (2x).

2. *Standaard aanpassingen*
   Hier gaat het om het ophogen van de halte en het aanbrengen van ribbel- en instapmarkeringen. Op basis van ramingen uit 2024 schatten we de kosten hiervan per halte op 60.000 euro. In totaal 9 haltes, onder andere: Naamrijk, Oregondreef, Wiericke.

3. *Kostbare aanpassingen*
   Hier gaat het om haltes waar aanpassingen wel mogelijk zijn, maar de ruimte beperkt is. De kosten zullen daarom aanzienlijk hoger liggen dan bij de ‘standaard aanpassingen’. Voor meer inzicht in de kosten zijn ontwerpen nodig. In totaal 3 haltes: Korfoedreef (2x), Mr Tripkade (stad in).

4. *Ingewikkelde aanpassingen*
   Hier gaat het om haltes waarbij door de ligging een uitgebreidere herinrichting noodzakelijk is. Ook hier zijn ontwerpen nodig om de haalbaarheid / maakbaarheid te kunnen toetsen. We schatten de kosten voor deze ontwerpen in op 3.000 euro per halte. In totaal 12 haltes, onder andere: Everard Meysterlaan, Hudsondreef, Vasco da Gamalaan.

5. *U-flex haltes*
   U-flex is flexibel vervoer dat op aanvraag rijdt en kent in Utrecht haltes waar geen overig OV stopt. Als een reiziger in de aanvraag aangeeft rolstoelafhankelijk te zijn, dan wordt het vervoermiddel hierop aangepast en de chauffeur helpt met in- en uitstappen. Deze haltes moeten wel ook toegankelijk zijn voor mensen met een visuele beperking. 22 haltes zijn dat momenteel niet. Samen met de provincie werken we de eisen uit waaraan deze haltes moeten voldoen. Op basis daarvan bepalen we welke aanpassingen er nodig en mogelijk zijn.

Om de 14 haltes in groep 1 en 2 op orde te maken, schatten we de kosten in op 555.000 euro. Voor de haltes in groep 3 en 4 zijn op dit moment de kosten niet te ramen, omdat daar eerst ontwerpen voor nodig zijn. Het maken van een ontwerp voor een globale kostenraming, kost ongeveer 3.000 euro per halte. Voor 15 haltes gaat het dan om zo'n 45.000 euro. Omdat er voor groep 5 nog geen duidelijke toegankelijkheidseisen bestaan, kunnen we nog geen schatting geven van de kosten.

Vervolg
In 2026 controleren we alle haltes waarbij we ook Solgu vragen hun ervaringen en kennis te delen. Voor de kosten voor het in orde maken van de haltes in groep 1 en 2 en het maken van ontwerpen voor de haltes in groep 3 en 4, is momenteel geen dekking. Wanneer er budget beschikbaar komt, kunnen we de toegankelijkheid van de haltes in groep 1 en 2 verbeteren en voor de haltes in groep 3 en 4 een globale kostenraming maken. Daarmee krijgt u meer inzicht in wat er nodig is om de toegankelijkheid van de haltes te verbeteren.

De provincie stelt ieder jaar een subsidie van 500.000 euro beschikbaar voor het verbeteren van de toegankelijkheid van OV-haltes. Deze subsidie vragen we ieder jaar aan en daarbij focussen we ons niet alleen op de OV-halte. Want of een reiziger de eindbestemming kan bereiken, is afhankelijk van meer dan de toegankelijkheid van de OV-halte zelf. Zo kan de looproute naar de halte ook onvoldoende toegankelijk zijn of niet goed aansluiten op de omgeving. De kosten van het toegankelijk maken van de route naar de halte zijn vaak hoger, waardoor we minder haltes per keer kunnen aanpakken. Op termijn maken we alle haltes toegankelijk, maar er is geen budget voor vrijgemaakt en de subsidie is ontoereikend. En omdat niet alle kosten nu bekend zijn, kunnen we geen inschatting geven hoe lang dit duurt.

In 2026 vragen we weer subsidie aan bij de provincie om enkele haltes en de routes naar de haltes te verbeteren. In 2027 informeren we u opnieuw over de voortgang.

Met deze brief beschouwen wij moties M629, M631 en M632 als afgehandeld.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,